

SZARVAS ÉS VIDEKE

TARSADALMI ES SZÉPIRODALMI HETILAP.

Szerkesztőség:

Beliczey utca 11. szám, hova a lap szellemi részét
illető közlemények küldendők.
Kéziratok vissza nem adtnak.
BÉRMENTETLEN LEVELEK EL NEM FOGADTATNAK.

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 4 frt. — Félévre . . . 2 frt
Negyedévre . . . 1 frt. — Egyes szám . 8 kr.
MEGJELEN HETENKINT EGYSZER VASÁRNAP.

Kiadóhivatal:

Beliczey-utca 11. szám. (saját ház,) hová az elő-
fizetési pénzek intézendők.
Hirdetéseket jutányos áron elfogad.
BÉLYEGDIJ MINDEN HIRDETÉSÉRT 30 KRAJČÁR.

A keleti bonyadalom

Európa legközlelbbi jövője a békét rejti-e magában vagy a háborút? Ez a kérdés foglalkoztatja most erősen a közvéleményt, a nélkül, hogy biztosan lehetne rá felelni. Első pillanatra ugyan könnyűnek látszik a válasz: ha Törökország, mely ziláltsága és szegénysége daczára anyagi téren még mindig előnyben van a csőd előtt álló és kisterjedelmű Görögország felett, ha az ozman legyőzi a hellént, minden még úgy maradhat, a mint volt és a gyakran elnapolt keleti kérdés még most sem lesz letárgyalva. De ha bekövetkezik az, ami valószínűtlen; ha a hadi szerencse a görögöknek kedvez: akkor lángba borul a Balkán és oltása alkalmat fog adni világra szóló veszekedésre, a melyent a század eleje óta Európa még nem látott.

Ámde ezen feltevés, bármennyire is alkalmazkodik a kiszámítható valószínűséghez, még sem jár egészen a bizonyossághoz. Mert változás állt be a számítások alapjában és a faktorok, melyeket tekintetbe kell venni, jórészt ismeretlen mennyiséget képviselnek. Egy évtized előtt még igen ismeretes volt Európa politikai helyzete, mindenki világosan informálva volt a különböző államok és érdekeik csoportosítása felől, az aspirációk felől, melyek cselekvéseik és mulasztásai indító okát képezték. Ámde a legutolsó években a nyugodt szemlélő nem egy oly tüneménynek lehetett tanuja, mely nehezen volt kimagyarázható és mindenestre arra mutatott, hogy a nemzetközi viszonyokban változások mentek végbe. Régi összeköttetések meglazulnak és újak képződnek, melyek természetét azonban még a titok homálya fedi.

Hajdanta könnyű volt a helyzet áttekintése. Daczára a sokat hangoztatott „európai egyen-

súly"-nak, mégis egyik-másik nagyhatalomé volt a vezérszerep és válságos időkben ő adta meg az alaphangot, a melyre az európai koncertet „stimmelték.“ S ha nem is lehetett biztosan tudni, hogy egyik vagy másik közreműködő micsoda fogásokkal fog majd egy kicsit hamiskodni: a vezérlő világhatalom szándékai és céljai eléggé ismeretesek voltak, hogy határozott következtetéseket e gedjenek vonni a közel jövőt illetőleg.

Az utóbbi időben azonban megszűnt a valódi vezérszerep, a tónust nem adja többé egyedül az egyik vagy másik nagyhatalom. E helyett Európa államai ugyszólván két táborra oszlottak. Az egyik táborban egyesültek a béke harcosai, a középeurópai nagyhatalmak, Ausztria-Magyarország, Németország, Olaszország, mind-egyik a maga követőivel és klienseivel a kisállamok sorából. A másik táborban látható volt Oroszország és az ennek barátságát kolduló, revanche-epedő Franciaország. Ez a szövetség eléggé agresszív jellegű volt, hogy a békebarátokat aggodalommal töltse el.

De, hogy az érdekek ily csoportosítása ma némileg megváltozott, kimutatta a hatalmaknak a keleti bonyadalom egyes fázisaiban tanúsított magatartása. Mintha Nagy Péter csár végrendeletét bíróilag megsemmisítették volna, Oroszország a keleti bonyadalmakban inkább az ozmánok existenciájáért látszik sikra szállani. És bár Angolország ismételtelen nemcsak Stambult, hanem az egész török birodalmat ugyszólván tényéron kínálta a muszkának: ez nemcsak hogy hozzá nem nyul, hanem még utját állja annak, hogy a vele hitrokonságban élő szlávok és görögök a muzulmán rovására terjeszkedjenek. Pedig Ausztria-Magyarországgal igen könnyen meg tudna alkudni olyan osztozkodásban, a melyenre a lengyel bi-

rodalom felosztása épületes preczedenst szolgálta. Németország mérvadó államférfiai pedig elég gyakran hangoztatták volt, hogy nekik a Balkán és az Aranyszarv „Hekuba;“ most is alig támasztanának nehézségeket az entente cordiale-nál, mely a beteg ember hagyatéka felől döntene.

Ha tehát Oroszország, minden vallási és történelmi hagyománya ellenére, ma mégis csupa béke és mértékletesség; vajjon mi oka lehet rá? Talán tekintettel van a nyugati hatalmakra, Franciaországra, mely barátságos érzelmeit Oroszország iránt tőzsdei árfolyamokban nyilvánította és megtakarított filléreit orosz papírokba helyezte; vagy Angliára, mely szomszédja Indiában és mellyel meg kell vivnia az ázsiai uralom végett? Annyi tény, hogy Anglia felfogása a keleti kérdést illetőleg bizonyos homályba burkolódzik, és igazuk lehet azoknak, kik az élelmes brittet bizonyos adag önzéssel gyanusítják. Olaszország, igaz, hogy hivatalosan a hatalmakkal tart, és hogy Kréta blokádjában az olasz admirális exponált állásban van, de azért nemcsak az olasz közvélemény, hanem a korona is a kormány is szíve mélyében a görögök győzelmét óhajtja. Ép úgy fordul Franciaország szimpatija is a hellének felé, bár a francia hajók résztvesznek abban a szerencsétlen körülzárásban, melynek feladata az európai koncert egyetértését dokumentálni.

Hogy készülöben van az európai helyzet alapos transzformációja, arra enged következtetni a három császár találkozása, habár az alig vezet a három — császár — szövetség feltámasztásához. De Vilmos császár, valamint a mi királyunk látogatásai bizonyára többet czéloznak holmi udvari bál, vagy théâtre paré és katonai diszszemle megtartásánál. És ha Ausztria-Magyar-

SZARVAS ÉS VIDEKE TÁRCZÁJA.

Nonkának.

Miért szerettek? te ezt kérdezed.
A szerelem büvös poézisét
El nem riasztja e kérdés:

Mondd, hogy czéltalan hevül szívem.
Van az érzésnek célja édesem?
Az érzés ábránd, üdv, fény, szerelem.

Ne kérdezd hát, miért szerettek én?
Eszmény, szent, magasztos érzemény,
Mi hozzád fűz te drága, drága lény . . .

Örök szerelem.

Ha góg s balga előítélet
Elszakítana tőlem téged,
Áldanám kínos gyötrelmemben
A percznyi örök üdvösséget.

Ha megszűnök egyszer dalolni
S nyugodni le a sírba térek
Lelkem te hozzád száll busongva
S kísérni fog a sírig téged

A sír homálya nem riaszt már
A hideg sírtól én nem félek.
Lelkem érezni fogja mindig
A percznyi örök üdvösséget.

Ha rám borul a sír homálya
S beföd bűt, bánatot, emléket,
Lelkem tenálad fog lakozni
S kér néked örök üdvösséget.

Gedő Simon.

Megtört remény.

Ott ülök Nina néniék szalonjában a diványon.
Az asztal körül Nina néni folytat élénk diskurzust a szép gyógyszerésznével meg a fiatal könyvelőnével, míg a zongora melletti széken a fekete hajú, sötét szemű Óczika ül. Ő is gondolkodik valami fölött mint én, ő is ábrándozik az andalító akkordokon, miket Berta kisasszony — az érdekes arczu nevelőnő — csal ki a zongorából . . . Most épen lelkéből játszik. Előszedi azokat a régi szomorú nótákat, melyek hallásakor könnyeket szeretne az ember hullatni. Olyan érzéssel játsza azt a nótát: „Kitették a holttestet az udvarra . . .“ hogy szinte sajog a szívem. Felpillantok egy pillanatra s ugyanakkor Berta kisasszony is elfordítja tekintetét a sárga billentyűkről. Szemeink önkénytelenül is találkoznak s ő rákezdi: „Árva va-

gyok, de igazi árva! . . .“ Nem tudom, hogy mit gondol de azt hiszem, hogy olyanformát gondol, mint én . . .

És a mint így gondolkozom, észre sem veszem, hogy az asztal körül ülök milyen jóízűt nevetnek rajtam. Nevetik szomorúságomat, komorságomat. Pedig, ha tudnák: mi bántja szívemet, ha tudnák: milyen beteg vagyok lelkileg, úgy bizonyára nem nevetnének . . .

— Ugyan nem szégyenli magát? — mondja felém fordulva, Nina néni.

Zavarba jöttem. Valamit hebegtem hamarjában, a min aztán még jobban nevettek. Kénytelen voltam helyemről felkelni s azzal mentegedődni, hogy a zongorát hallgattam. Nem hitték el. (Azt hiszik, hogy szerelmes vagyok.) Odamentem a zongorához, kikeresem egyet a „Balatoni Nóták“ közül s kértem Berta kisasszonyt, hogy játsza el, majd én utána danolom . . . Ő bele is kezdett, de én tudj' Isten miért, nem voltam képes danolni. Mintha berekedtem volna. Hiába játszotta a „Hadnagy uramat“, hiába a „Bécsi kendőm suhogós“-t, nem tudott kedvem kerekedni. Máskor egyetlen akkord is tűzbe hozott, most azonban minden akaratom mellett se bírtam jó kedvű lenni . . . Buskomorság vett rajtam erőt a legnagyobb mértékben.

Nina néniék nem tudták elképzelni: mi lehetett? Óczika is megkérdezett, hogy mi bajom, miért vagyok olyan szomorú?

ország, Németország, valamint az orosz birodalom uralkodói a fenforgó kérdésekben megegyezésre jutnak: egyetértésük elegendő arra, hogy akaratuk tiszteletben tartására kényszerítse Európát még akkor is, ha ez az akarat nem találkoznék is minden tekintetben helyeslésével.

De vajjon miben nyilvánul majd ez az akarat? A mi királyunk bizonyára a béke fentartását kívánja. A másik két uralkodó fiatal ugyan az egyik gyakran adta már bizonyítékát tettvágyó erélyének, de azért joggal remélhető, hogy ők is meg kívánják kímélni népeiket a háboru borzalmaitól. És lehet, hogy követjük utján a kis balkán államok magatartását a török-görög háboru esélyeivel szemben bölcs, de erélyes tanácsokkal fogják befolyásolni oly irányban, hogy azok egyelőre majd letehetnek minden területnagyságot. És ily módon a keleti bonyodalom letárgyalása még egyszer el lesz napolva. De azért sötét felhőként fog fenyegetni, míg a zivatar végre is kitör. Hanem akkor...?!

Hogy állunk a sertésvész gyógyításával?

Tudjuk azt, hogy míg a ragadós betegségekben megbetegedett állatok gyógyszerekkel való belső kezelése nem sok reménnyel kecsegtet, addig a védőoltások segítségével az állatokban előidézett egyik-másik betegség enyhe lefolyású alakjának kiállása után, az állatok oly tulajdonok birtokába jutnak, hogy azok azt a betegséget a mely ellen oltva lettek megsemmisítik. Vagy ha meg kapják is, bizonyos időn belül az oltás után, abban el nem pusztulnak.

A sertésvész kezelésére belső szerekekkel hasonlóképpen nem sok eredménnyel jár. Ezen ez, de meg más ragadós betegségekkel szemben a védőoltások sikere, vitt rá egyeseket arra, hogy a sertésvész ellen is hasonló irányban kísérletezzenek. Hogy a kísérletek jó irányban haladnak s már némi eredménnyel jártak is, kiténik az alábbiakból, melyekben az egyes oltási illelőleg a védekezési eljárásokat ismertetjük, az eddig nyilvánosságra hozott adatok alapján.

Az egyik kísérletnél alkalmazott eljárás abban áll, hogy a sertésvészhöz elhullott állatok szivburok — savójából — miután az tiszta vászon ruhán több szórósen átszűretik és egyrészt savóhoz 3 rész desztillált víz kevertetik — 1 köbcentiméternyi mennyiség oltatik a sertés bőre alá. Ily eljárással a beoltott 72 darab állat körül 28% hullott el, míg az ezekkel együtt tartott de be nem oltott 72 darab állat 100%-a pusztult el.

A másik eljárás abban áll, hogy sertésvészhöz megbetegedett állatok közül egy leszurattik, s ennek vére felfogatván a vér megalvadása után a vérelepény felett képződött borostyónkás színű vérsavó előbb desztillált vízzel, azután tömény karbolsavval kezelteik. Az így nyert folyadék oltatik aztán a bőr alá. A kísérletek alkalmával a beoltott állatok 30%-a pusztult el csak sertésvészhöz, míg a kontroll állatok 96.6% esett áldozatul a betegségnek.

A harmadik eljárás a megelőző kettőnek a módosítása illelőleg kombinációja és a következő: A sertések közül egyet, melyen a sertésvész tünetei mutatkoznak, leöltenek. A friss hullának szivburok — savóját gondosan s lehetőleg tisztán összegyűjtjük

egy tiszta edénybe. Az összegyűjtött savóhoz kétszerannyi 4%-os karbolsav oldatot adunk s a folyadékot jól összerázza sűrűpapírosan többszörösen átszűrjük. Az így nyert folyadékot két napig jég között hagyjuk állani s ekkor oltunk belőle darabonként 2 grmot egy Pravaz fecskendővel a sertésnek bőre alá a czomb belső részén. A beoltott állatok szomorúak, bágyadtak, étvágytalanok lesznek a mely fokozódik az oltást követően 3-4 napig. Ezen időről fogva azonban az állat egészségi állapota javul és étvágya is megjön. Ily módon beoltott állatok 25%-a pusztult csak el sertésvészhöz, míg a be nem adott ellenőrző állatok 55%-a je hullott el.

Tekintve a három eljárást, a harmadik Ujhelyi-féle módosított eljárás az, mely legcélszerűbbnek s emellett legkevésbé veszélyesnek látszik, már csak azért is, mert ennél a savóhoz karbolsav is kevertetik, de meg jég között is tartatik, mimiatt a sertésvész okozó baktériumok elpusztulnak, vagy legalább is meggyöngülnek. Így tehát nem igen leszünk kitéve annak, hogy az oltással magunk idezzük elő állataink között a járványt. Ezen azért ez a módja a védekezésnek ajánlható ott különösen, hol máj a sertésvész fellépett megjegyezvén azt, miszerint tekintve, hogy a beoltott állatok az oltás után erősen megbetegedtek, az oltóanyagból kevesebbet kell venni, pl. 1-5 grmot 1 állatra.

Ujabbán mint a szaklapok írják Perroncito és Bruschetti olasz tanároknak sikerült egy anyagot folyadék alakban előállítani, melyből 3 grmot kell az egészséges sertésbe beletenni a bőr alá a czomb belső oldalán. A beoltott állatok az oltás után 10-ik nap már a sertésvészhöz szemben nem logékonyak mint azt az 1500 darab állaton végzett kísérletük jó eredménye mutatja. A beteg állatok ettől azonban meg nem gyógyulnak és miután csak 10 nap múlva áll elő az immunitás, ezen szer alkalmazása ott lehet csak czelszerű es indokolt, hpl még a betegség fel nem lépett, de például bármely oldalról fenyeget.

Az oltóanyagot három sertésre való mennyiséget tartalmazó üvegesekben küldik szét; egy darab állatra való mennyiség a mi pénzünk szerint 12 krba kerül és a következő cím alatt rendelhető meg: Prof. Perroncito, via Nizza, 52. Turin. Ezen szernek alkalmazása már csak azért is ajánlatosnak látszik, mert a kísérletekre használt állatok nagy száma a szernek használhatósága mellett tanuskodik. Ha pedig tényleg be is válik, ugy a sertésvész is csakhamar elveszti retteget voltát mint ahogy a lépfene és sertésorbáncól sem kell már annyira tartanunk, mint csak 10 évvel előbb is.

HIREK.

— **Gróf Csáky Albin** városunk képviselője, táviratilag hívta az első jegyzőt meg a bírót Budapestre, minthogy a miniszter kilátásba helyezte, hogy a Csáky Albin utaztatásán egészen az állomásig — államköltségén fogja kiköszölni.

— **Névnapi ünnepély.** Benka Gyula főgymnásiumi igazgató névnapija, alkalmából a főgymnásium ifjusága — Mihályi Melán k. a. Fertig Alajos, Adám Rezső tanárok s Dérczy Ferencz joghallgató közreműködésével — ma este hangversenyt rendez a főgymnásium dísztermében. Kezdeté 8 órakor.

— **Majális.** A főgymnásium f. hó 28-án rendezendő majálisára már megkezdődtek az előkészületek. A tanuló ifjuság majális elnöki Udvardy Sándor tanárt kérte fel, házi asszonyul pedig Benka Gyuláné urat

— Talán meghalt valakije? — kérdezte.

Nem akartam egyenes választ adni, mert azt hittem, hogy megreped a szívem. De a sok faggatásnak mégis csak kénytelen voltam engedni. Elmondtam, hogy a vizsgák előtt állok, hogy semmi reményem sincs azoknak sikeresen való letételére...

— Hát szedje össze magát és tanuljon, hisz van még néhány hete a vizsgák előtt! — mondotta Nina néni.

Híába a néhány nap — feleltem — reményemnek utolsó szikrája is elhamvadt. Tudom, meg vagyok győződve, hogy egyik professzorom — akar mennyit tanulok is — el fog buktatni... Mit tegyek? Közel vagyok a kétségbeeséshez!... Szegény szüleimet sajnálom legjobban... Hogyan, milyen formában közöljem velük e csapást? Mert csapás lesz az rájuk nevezve — nagyobb bármely csapásnál!...

Szegények annyiszor s annyi ideig nélkülöztek, csak hogy engem kitaníttassanak s imo édes reményükben mennyire csalódnak... Ki tehet róla? Én nem! Hiszen tanultam én ezt a tantárgyat is éppen úgy, mint a többi, sőt talán jobban foglalkoztam vele, mint a többivel együttvéve! De hát a professzor ur haragszik rám valamiért s így hiábavaló minden igyekezetem. Tönkre vagyok téve! Hová menjek? Mit tegyek? Mert szüleimhez haza nem merek menni... Ujjal mutatna rám mindenki s nekem hallanom kellene, a mint az emberek sugva mondják egymásnak... a ime bu-

kott diák!... Nem... nem... a világért sem megyek haza... De hiszen még nem halt ki belőlem az akaratér. Tudok akarok dolgozni; a ki pedig dolgozni akar, annak a megsemmisüléstől nem kell tartania. Keresek és merem binni, hogy találok is valami állást a mely megélhetést nyújt számomra s a mely állásban szorgalom, kitartás mellett, ha nem is egyhamar, emelkedhetem. Ambícióim nem olyan nagyok. Megelégszem ha olyan tisztséghez jutok, melyet magaménak mondatva emelt fővel mehetek az emberek között... És addig nem is megyek haza. De majd akkor ha már nem lesz okom a pirulásra, ha majd elmondhatom, hogy tisztességes állásom van, ... akkor haza fogok menni szüleimhez, hogy megmondjam nekik: nem költöttem rámm annyit hiába!... Lehet, hogy ez már néhány év múlva bekövetkezik, lehet hogy csak egy évtized múlva, de érzem, hogy ennek mielőbb be kell következnie... Elhallgattam. Elmondtam azokat, miket elmondani nem akartam. Ugy éreztem magam, mintha szívemről egy nehéz kő esett volna le... — Segitse az Isten édes fiam! — mondotta Nina néni.

És ez a néhány szó nekem olyan jól esett. Nem is fogom feledni soha... soha... Megkondult az esteli haragszó s én egy nehéz teherrel szabadulva s erős reménnyel szívenben bucsut vettem Nina néniéktől... Z. J.

nyerte meg. Az ünnepség legnagyobb valószínűség szerint az „Anna liget”-ben tartatik meg, melynek átengedéseért a lépések már eddig megtették. Régi jó szokáshoz híven e mulatság is teljesen ingyenes lesz mulatni és szórakozni vájó közönség részére is. De ugyancsak a régi jó szokáshoz híven batorkodik a majális rendezőség az ifjuságnak minden rendű és rangu barátaihoz, különösen városunk és vidékünk nemes szívi hölgyeihez azon kéréssel fordulni, hogy a szeifényebb s fizetésre nem képes tanulóknak költségeinek pótlására bármilyen anyagi szegéllyel (tej, vaj, husnemű, liszt stb.) az ünnepség sikere érdekében hozzájárulni sziveskedjenek. Az ajánlatokat e tekintetben — számítás szempontjából már most — kéri a rendezőség a majális elnöke czimére beküldeni, mit megkönnyíteni véle, ugy, ha kérése viszhangra talál a nemes szívi és áldozatkész közönség körében, hogy később esetleg a rendezőség tagjaival iveket közzévet. Kérése viszhangja esetén a közönség élvezetének érdekét is jobban kielégülheti.

— **Hymen.** Robitzek Soma helybeli fakereskedő ma délután esküszik örök hűséget bájos szép és szeretetre méltó arájának Schwarzcz Ilonka kisasszonynak Özv. Schwarzcz Dánielné leányának B. Szeni-Andráson. Gratulálunk! — Kamplér Ferencz kunszentmártoni gazdálkodó, kedves és szeretetreméltó leánya, Irma holnap délután 4 órakor esküszik örök hűséget a kunszentmártoni izr. imaházban Deutsch Ignác magánhivatalnok ural. Gratulálunk!

— **A költő jutalma.** Nem arról van szó, hogy a nemzeti irodalom egyik jeles képviselőjének szobrot emelt a halás utókor, sem hogy valamelyik író-embernek jubileumára százezreket gyűjtött az olvasóközönség. Ifjak kiknek szívét ideális felkesedés hevíté, tették meg azt, hogy egy élő költőt megisztelettek azzal, hogy dísztaggá választották meg. E választás főgymnásiumunk önképző körének legutóbbi ülésén történt, a mikor is Szaolcska Mihályt, a ki e tanintézetben végezte tanulmányait s mins a kör tagja nagy feltűnést keltett nagy jövővel biztató működése miatt, egyhangú lelkesedéssel dísztaggá választotta s a határozat értelmében a kitüntetett poétát erről díszokmány megküldésével fogja értesíteni. Szabolcskának csak nemrégiben is jelent meg egy verskötetete s ez csupán fokozta azt a rokonszenvet, hírnevet, melyet költeményei eddig is kivívtak. A kritika mindjárt első fellépésekor tüntető örömmel fogadta a fiatal költőt, a kinek verseit a kereketlen egyszerűség jellemzi leginkább; igénytelen, természetes virágokat nyújtó, melyek nem színeikkel kapráztatnak, mint inkább illatukkal kötnek le. A bírálók Petőfi mellé helyezték Szabolcskát, sőt szerintük még Petőfihez képest is haladást mutat a magyar dal törül metszett népies hangja és formája tekintetében. És csak dicsérettel szólhatunk arról az ifju-ágról, a mely — bár szerény, de erkölcsileg sokat érő módon — kifejezést ad tiszteletének, hódolatának oly férfir iránt, ki, ha hozzá, multját tekintve, nem is állna oly közel, ezt a megbecsülést oly annyira megérdemli. Helyeseljük a derék önképzőkör határozatát, mert önmagát tiszteli meg az, ki nagyjait megiszteletti.

— **Eljegyzés.** Hekl Péter vasuti kalauz f. hó 1-én jegyezte el Brachna Emma kisasszonnyal. Gratulálunk!

— **Halálozás.** Özv. Sirkovics Istvánné urnó temetése ápril. 30-án folyt le nagy részvét mellett, a végtiszteletet Nt. Placsó István ur végezte szíven szóló beszédével. Az elhunyt 1834-ben született. Gyermekei közül Gyula fia hiányzott a ki ez idő szerint katonás gyakorlaton van B.-Csabán.

— **Bezárolás.** Mult heti számunkból tér szüke miatt a szabad ipares ifjak által rendezett mulatságon megjelent hölgyek névsorát nem közölhetük, melyről most az alábbiakban számolunk be Brachna Juczika, Brachna Mariska, Baginyi Teréz, Bruzniczki Zsuzsika, Barton Mariska, Bohus Kati, Bányász nővérek, Csemák Mariska, Czupra Juczika, Demsen-mid Emma, Darida nővérek, Fábó Juczi, Fábry nővérek, Gaál Vilma, Gaál Linka, Janurik Juliska, Javorika Luizika, Kralik nővérek, Kóczy nővérek, Kóczy Juliska, Kondacs Linka, Kátlovcsky Erzsike, Kucsek Emma, Kralovánszky nővérek, Lifa Zsuzsika, Lipeczky Mariska, Litavsek Mariska, Mikolay Jolánka, Mihalik Mariska, Magyar Mariska, Matus Mariska, Major Juliska, Maginyecz nővérek, Nyepokoj Juszi, Osztrólczki nővérek, Opauszki Anna, Potoczky Mariska, Podani Juliska, Podani nővérek, Rómer Erzsike, Ruzsicska Annuska, Rohony Mariska, Szüle Mariska, Szrnka Mariska, Szrnka Juczika, Szrnka Erzsike, Szlovák Katalin, Szvák Annuska, Szüle Juczika, Slajchó Zsuzsika, Trnyik Mariska, Tusjak Linka, Urban nővérek. Felülfizettek: Szüle Kálmán 1 frt, Mihalik Sámuel 80 kr., Slajho Sámuel, Matus Pál, Mikolay

János, Sulan István, Urban Gyula, Podani György, Králik Dániel, Podani János, öz. Kucsek Jánosné, Opaszkó J. Bányász János, Kóczy Mihályné 50—50 kr. Szilva Tivadar, Kmetz Mihály, N. N., N. N., Vranko Lajos, Nepokoj J., Deuts Ármán, Fisbein Aladár, Csapó Soma, Silberstein Fülöp, Simon János 40—40 kr. Podani Mihály, öz. Kasnyik Pálné, Brusznyczkí Pál, Kronstein Ignác, Marsal Sándor, Gaál N., Tákos Lajos 20—20 kr. Blaskó A., Germuska Béla, Borgulya János 10—10 kr. Fogadják ez uton is a rendezőség halás köszönetét.

— **Főszolgabírói rendelet** folytán egy a szőlőkbe, mint a dinnyeföldekre — kutyákat kivinni tilos.

— **Anabaptisták Szarvason.** Az ó-szolókben lakók elméjét egy pár hét óta néhány vidékről érkezett apostol annyira összezavarta, hogy vagy ötvenen közülök kinyilatkoztatták, miszerint eddigi hitük elhagyásával az anabaptista sektához csatlakoznak. Az illetők már istenitiszteleket is tartottak.

— **A B.-Csabai** dohány nagy tőzsde s annak különlegességei árudája május 24-én reggeli 10 órakor fog bérbe adni.

— **Uj „obsit“ a honvédségnél.** A régiékről teljesen elűtő újfajta elbocsátó levelet kapnak majd azok a honvédek, a kiknek az idén telik le a szolgálati idejük. Az új obsitot a honvédelmi miniszter megbízásából Kinnach László festőművész rajzolta és Morelli Gusztáv tanár metszette fába. Az elbocsátólevelek művészi kivitelűek s most vannak nyomás alatt. Az okmány felső részén Magyarország címere van s alatta áll egy gyalogos honvéd, egy honvédhuszár és egy csendőr. Két oldalt hadijelvények láthatók. E rajzok fogják körül az elbocsátó levél szövegét és pecsétjét.

— **Szélhámos vigécz.** Goldner József budapesti „akarnok“ a héten Gyula városát szemelte ki üzelméi színterétül és több parasztagdát becsapott, a kik házukat az „Első magyar általános“-nál biztosították. Ugyanis a gyulai ügynőség kiküldöttjéül mondván magát előtűk, több lejárt biztosítás után díjváltókat íratott alá s ezeket aztán, mint új kötvényeket a „Főnix“-nél bemutatván, az értük dukáló provizótiót beszede az ügynőségtől. A rászédett honpolgárok illeténeken két szék között a földre iltek volna, ha véletlenül a Budapestre zónázott Goldner turpissága ki nem derül ki most család vétsége miatt vizsgálat alá került.

— **Jäger Mari rezipije.** A hőmezővásárhelyi méregkeverő banda feje, a hírhedt Jäger Mari lakásának átkutatása alkalmával a többi közt egy öreg bibliát is találtak, a melynek borítékára és lapszéleire jegyzett költemények és szerelmi versek azt tanúsítják, hogy a szentírás tulajdonosa a méregkeverésen kívül poétikusabb dolgokkal is foglalkozott. A hasznosat azonban soha nem tévesztette szem elől. Így a megtalált biblia egyik oldalán oly adatok is vannak, a melyek nyilvánvalólag a boszorkány-konyha szakácskönyvébe tartoznak. Az új fajta szakácskönyvből vesszük át a következő adatokat: Végy 8 tojást, keverd vaniliával, adj hozzá 3 kanál sze. és 3 kanál cukrot, jól megtörve. Az abbreviált sze. minden valószínűség szerint szerint szerecsikát jelent, a többi kiirt ingredienciák pedig csak arra valók voltak, hogy az áldozatoknak megédesítsék a halált.

— **A magyar gyorsírás tankönyve** olcsó és kitűnő kiadásban most jelent meg. Gunya Béla és Láng Béla, jónévű szakírók a gyorsírás terén, irták meg az irásesség alapján és pedig rövidsége dacára oly alaposan és észszerű beosztással, hogy lelkiismerettel ajánlhatjuk mindazoknak, kik a sztenografia hasznos művészetében ki akarják képezni magukat. A könyv melynek autográfia Gunya mesteri kezének dicséretére válik, 50 kr. kapható a szerzőnél (Budapest, V. Nagykörút-utca. 6. sz.) és felhívjuk rá minden érdeklődő figyelmét.

— **A székes fővárosba utazóknak,** kik menyasszonyi kelengyét, vászonárukat, női ferfi és gyermekfékerneműket, mosó ruha kelméket, szőnyegeket függönyöket ágy és asztalterítőket stb. akarnak vásárolni, melegen ajánlsuk a 36 éve fenálló és az egész országban hírneves Totis és Kren legnagyobb árúházát Budapesten.

— **Az „Osztály-Sorsjáték.“** Most, hogy a törvényhozás intézkedése folytán a kis lottó eltörlésével hazánkban a nagy előnyöket és nyerési esélyeket nyújtó osztály-sorsjáték fog életbe lépni, igen életre valónak, hasznosnak és időszereinek tartjuk az „Osztály-sorsjáték“ című szaklapnak megjelenését. E lapot, mely mint czime is mutatja, legfőképpen az új osztály-sorsjáték ismertetésének van szentelve, a legkiválóbb szakemberek szerkesztik. Az „Osztály-Sorsjáték“ című lap minden hó 1-ső és 15-ik napján fog megjelenni és hasznos, sőt nélkülözhetetlen utmu-

tatások vezetője lesz mindazoknak, a kik az osztály-sorsjáték iránt érdeklődnek. Es kell-e mondanunk, hogy ez új intézményünk már a legközelebbi napokban meghonosítottatik, a legszeleesebb köröket fogja érdekelni. Mert az osztály-sorsjátéknak, mely pedig oly hatkatos közgazdasági tényező lesz, a lényegében még oly kevesen hatoltak be nálunk, oly kevesen ismerik annak előnyeit, módzatait, rendszerét, hogy igen hézagpótlónak tekintendő az „Osztály-Sorsjáték“ című szaklap, mely ugy a nagy közönségnek, mint az osztály-sorsjegyek elárúsításával foglalkozóknak, az osztály-sorsjátékra vonatkozó minden fölvilágosítást és magyarázatot meg fog adni. Az elárúsító részére, kik szintén tájékozatlanul néznek az új sorsjáték iránt, meg éppen nélkülözhetetlen organum lesz. Az „Osztály-sorsjáték“ című szaklap, mely a kis lotto eltörlésével megkárosított elárúsítók érdekeinek megóvásáért is egyik főczéljául tűzte ki. Az osztály-sorsjáték c. lap a félévi huzások ideje alatt naponként, a huzások után 1—2 órával megküldi előfizetőinek az aznapi hiteles huzási lajstromot és ezenkívül előfizetői részére kitűnően szerkesztett szerkesztői postájában minden nemű fölvilágosítást megad. Végül az „Osztály-Sorsjáték“ cz. lap nélkülözhetővé fog tenni minden más sorsjegyhuzási lap járatását, mert nem csak az osztály-sorsjáték, hanem valamennyi nálunk forgalomba levő sorsjegyhuzását pontosan fogja közölni. Az „Osztály-Sorsjáték“ cz. lap előfizetési ára a huzási lajstromok napenkénti megküldésével (ami évente körülbelül 50 nap) egész evre 3 frt., félévre 2 frt. Az előfizetési pénz az „Osztály-Sorsjáték“ kiadóhivatalához, Budapest, VI., Teréz-körút 18. sz. a. küldendő.

— **Rajeczfürdő.** Jeleztük már, hogy a kies fekvésű felső-magyarországi Rajeczfürdő uttörő azon a téren, hogy megakadályozza a hazai fürdőző közönség kiözönlését a külföldre, mert hisz az európai államok között éppen hazánk az, mely mindenféle nemű és fajú fürdőket a leggazdagabb, de valamennyiben vagy későn kezdődik a saison, vagy pedig a fürdő nem bírja a természeti gyógyeszközök nagyobb mennyiségét s illetve egyoldalul van felszerelve.

Nem ugy Rajeczfürdő, melynek természetes kintű gyógyhatású forrásain és vasas lápföldjén kívül, mindazon intézményei megvannak, melyek amazok hatását emelik s biztosítják a rendszeres gyógymódok legtöbbjének hathatós alkalmazását. A gyógytényező ezen összpontosítottága adja meg hazánk, sőt talán a külföld legtöbb fürdője előtt ezen gyógyhelynek az előnyt, hogy a mennyiben nagyobb családokban vagy baráti körökben többen kénytelenek — gyógyulást keresve — egy időben fürdőre menni, de a nekik egyenkint megfelelő gyógyeszközöket legtöbbszór egymástól igen távol eső helyeken találhatják, Rajeczfürdőben a legkülönbözőbb bajokban megtalálják a keresett enyhülést és gyógyulást egy helyen és egyszerre, a nélkül, hogy hosszabb időre elválniok kellene, ép akkor, a mikor lelki nyugalmuk egyensúlyának fenntartása s szórakozásuk szempontjából egymásra talán legnagyobb szükségük lehet.

Ezt pedig, hogy egész családok vagy társaságok annál könnyebben együtt lehessenek, az igazgatóság nemcsak a nagyon jutányos heti penziórendszerrel (18 frt. 24 frt. és 80 frt. egy személyn) akarja lehetővé tenni, de az által is, hogy ettől eltérőleg külön alkura kész akkor, mikor egész családokról vagy nagyobb társaságokról van szó.

A kitűnően berendezett hidegvíz-gyógyintézet gőzkamrával, gőzszahánnyal stb. szóval a modern hidegvízgyógyintézet minden tényezőjével van ellátva; vasas, timsós lápfürdői pedig e tekintetben páratlanok hazánkban, a mennyiben a Franzensbadi láppal egyenlő hatású és összetételű lápfürdőt itt is gőzzel főzik és kavarják, és így minden részecskéjében feldolgozva jó használatba. Különböző vasas-timsós túlkör- és kádfürdői, meleg és hideg vasas-timsós és szénavas vasas ivóforrások, magaslatai éjszaka felől védett fekvése, az Oertal kurára berendezett erdei sétái és mindenképen hygienikus modern berendezései, ugy végül jutányossága és a vezetés előzékenysége és gondossága a gyógyulást és ádülést keresők teljes kielégítését szolgálják.

Ekköpen nem csoda, hogy az évad ezidei korai (Április 1-én) megnyitása már több idegent odacsalt Ausztriából és Északnémetországból, sőt a bejelentések is oly számosak, hogy már a mostani szerint igen fényes saisonra lehet bizton számítani.

— **Idők jele.** Egyik legmegbízhatóbb forrásunkból kaptuk ma, az utóbbi években szépen fejlődött gazdasági gépiparunk sajnálatos hanyatlását tanúsító azon értesítést, hogy hazánkban legregibb és legtekintélyesebb vállalatainak egyike: a Schlick-féle vasöntőde és gépgyár r. t. Budapesten, a gazdasági gépek és eszközök gyártását ezentúl jóval szűkebb keretbe szorítja, a mennyiben ezen gépek és eszközök nagyobb részének további készítésével felhagy és a raktárában felhalmozott nagy mennyiségű ilyenmű gépek és eszközöknek, minden elfogadható árban való elárúsítását, ugy egyenként, mint csoportokban határozta el. Mint a helyzet ösmerői báran regi-trállhatjuk, hogy ezen derék vállalatnak eme részletes visszavonulása a gazdasági gépszakmától, tisztán csak e téren dugó, áldatlan versenyben nyeri magyarázatát, mely szűk ségessé tette volna azt, hogy országszerzte kitűnőnek elismert gyártmányainak minőségét, a melyen leszorított árákkal hozza összhangzatba. A társulat, melynek készítményei a legutóbbi millennium kiállításán is méltó feltűnést keltettek és a legnagyobb kitüntetést a díszoklevelet nyertek el, semhogy az üzletvezetés régi, dicséretes traditiójától eltérjen, miután meggyőződött arról, hogy jó árut, a mi piaci árak mellett, csak veszteséggel hozhatna forgalomba, inkább lemondott a további versenyről, élénk sajnálatára a hazai gazdáközönségnek, mely bizonyára lájdalmasan fogja

nélkülözni ezen jeles megbízható cég, szolid gyártmányait és nagy kárára gazdasági gépiparunknak melyben egyelőre pótolhatatlan hézagot hagy maga után. Hallomás szerint, a társulat ezentúl fokozott tevékenységgel fog a már eddig is virágzó többi osztályainak, mint: hid-, gép- és waggon építészeti, vas, horgany- és ércöntőde, épületlakatosság, vasszerkezetek stb. minél nagyobb mérvben való fejlesztésére törekedni.

A szerkesztésért felelős: SÁMUEL ADOLF.

Nyilttér^{*)}

Jelentés!

Dr. Barta Dezső a kiváló fogorvos e hó 5-ike körül városunkba érkezik. Ajánlja magát a fogbetegek figyelmébe. Lakása az Árpád-szállodában lesz.

Első magyar

gyapjumasó és bizományi részvénytársaság.
Budapest, V., Kárpát-utca 9. sz.

Alapított 1868-ban.

A gyapjunirás közeledtével a t. cz. gyapjutermelek és gyapjukereskedők figyelmét a kitűnő hírnévnek örvendő, gépberendezést és mosási rendszert tekintve e technika legmagasabb fokán álló

gyapjumasó gyárunkra

irányítjuk. Évek során át nyert tapasztalatok alapján, hazánk gyapjutermelei annak belátására jutottak, hogy nemcsak legelőnyösebb értékesítés, hanem a nyáj kímélése miatt is legcélszerűbb a gyapjut zsirban lenyírni és gyári mosás után értékesíteni. A gyárilag mosott gyapjúnak — mint félgymánynak — nagy kelendőse, nemkülönben kiterjedt összeköttetések és szakismeretünk által gyors és kedvező értékesítésre vagyunk képesek.

Kimerítő programmal és felvilágosítással kívánatra készíttünk szolgálunk. Az összes küldeményeket cégünkönöz: Budapest-Lipótvárosi pályaudvarhoz kérjük címeztetni.

Az igazgatóság.

Városi irodánkban Neugebauer Gyula urnál (Dohány-utca 1. sz.) felvilágosítások szintén szívesen nyújthatnak.

(Utánnomás nem díjazatik.)

^{*)} E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

HIRDETÉSEK.

Iparosok és gazdák figyelmébe

ajánljuk

locomobilfűtéshez

kitűnően alkalmas

salgótarjáni és petrozsényi

darabos, koczka- és dió-szenjűket,

valamint

aknaszenjűket

kazánfűtéshez.

Gyors és pontos szállítás.

A salgótarjáni kőszénbánya részvénytársulat igazgatósága

Budapesten, V., József-tér 14.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy helyben 1897. év
 Április 2-től egy új

== Bádogos üzletet nyitottam ==

az „Árpád“ bazárban.

Üzletemben készleten tartok mindennemű konyhai felszereléseket, kisebb na-
 gyobb választékban, továbbá vállalkozom házi vízvezeték és szőkókutak készítésére, ugy
 szintén fürdőberendezésekre. Fürdőkádaknak egyedüli raktára és készítője Szarvason.

Forrón ajánlom az eddig legjobbnak elismert fűtéssel berendezett kádaimat,
 melyek 200 liter mennyiségű vizet 20 perc alatt képesek 30 fokra felmelegíteni.

Elvállalok mindennemű angol és Watter closett-ek és szoba closett-ek jutá-
 nyos készítését.

Továbbá elfogadok kisebb és nagyobb épület munkák készítését a mai kor
 igényeinek megfelelően, a legjobb kivitelben és a legjutányosabb árak mellett horgany
 vagy más fémekből mérték és rajz szerint. Bárminemű javítások elfogadlatnak a
 legpontosabb kiszolgálás mellett.

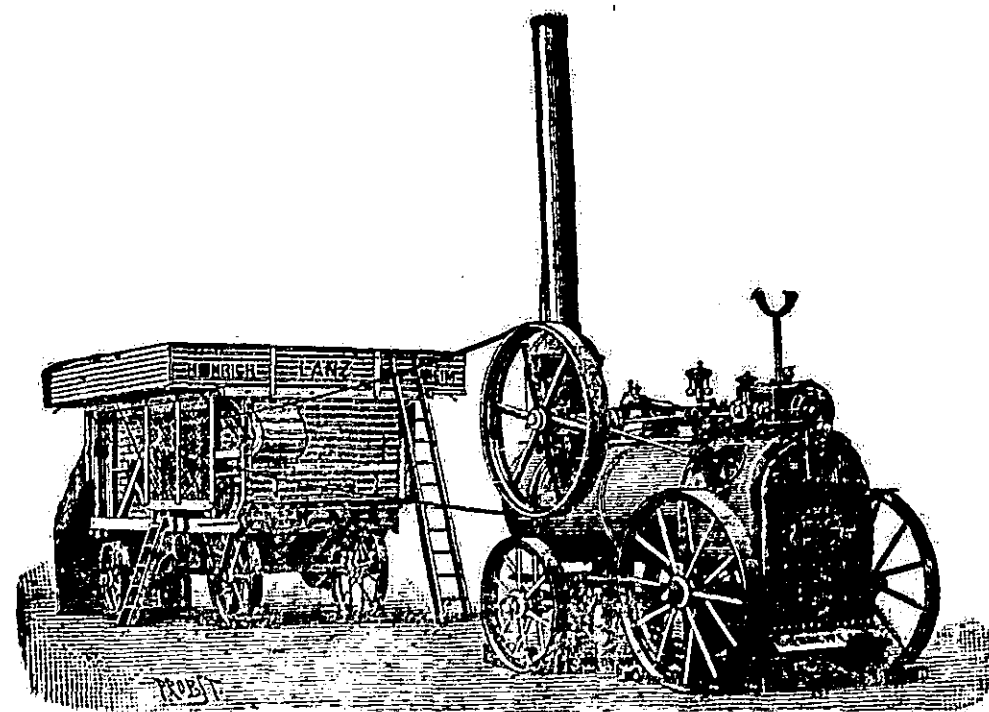
Becses pártfogásáért esdekel alázatos szolgálja

Özv. Forster Károlyné
 épület és diszműbádogos.

Drössler Károly

cs. és kir. szab. gazdasági gépgyár, vas és érc-
 öntöde

Budapest, VI., Váci-körút 59. sz.
 Alapított 1866-han.

Ajánlja saját gyártmányú legkiválóbb kivitelű
szabadalmazott gőzcseplőkészleteit, me-
 melyek a magyar gazdasági viszonyoknak **legcél-
 szerűbben** megfelelnek és az összes gazdaságba
 vágó gépeit.

Kizárólagos képviselőség Magyarország részére.

LANZ HENRIK mannheimi czeégtől,

mely elismert legnagyobb és legjelentékenyebb
 gyár **gőzmozdonyok és cseplőgépekben**;
 utóbbiak **háromszori légtisztításra** berendezve

Ezen készletek minden eddigi versenykép-
 lésnél az **összes versengő belföldi és angol
 gyártmányokat legmagasabb kitüntetés-
 sel legyőzték**. Ezek tehát **a világ legjobb
 gőzcseplőkészletei**

Képes árjegyzékkel bérmentve, felvilágosítás-
 sal készséggel szolgálunk.

A gazdaközönség és a gépkereskedők figyelmébe!

Gazdasági géposztályunk raktáraiban, az éppen lefolyt üzletév váratlanul gyenge
 forgalma, mindennemű gazdasági gépekből u. m.:

4, 6 és 8 HP gőzcseplőkészletek, járgányok és járgányos cseplőgépek, Backer-rendszerű
 és Vidats-féle rosták, egy és többvasú ekék, boronák, rögtörő hengerek, vetőgépek,
 tengeri vetőkészülékek, aratógépek és fűkaszálók, szecskavágók, répavágók és zuzók,
 kukoricza morzsolók és csöves tengeri darálók, egy és két járatu őrlőmalmok, olajpre-
 sek stb. stb.

nagymérvű készlet összetorlódását okozván, igazgatóságunk kapcsolatban azon határo-
 zatával, hogy egyes gazdasági gépek további gyártásával teljesen felhagyjunk, ezen
 nagy készletek, a jövő tavasz folyamán, rendkívüli mérsékelt árakon való eladását
 akarja eszközölni.

Ezt azon megjegyzéssel hozzuk a t. érdekelte közönség tudomására, hogy az eladás
 nemcsak egyes darabokban, hanem esetleg kisebb-nagyobb tömegekben is történik, a
 szerint, a mint erre igényt tartó gazdák és hivatott kereskedők jelentkezni fognak.

**Ritka alkalom kínálkozik most az érdekelteknek, elismert kitűnő minő-
 ségű gazdasági gépeket és eszközöket, rendkívül alacsony árak és előnyös
 feltételek mellett beszerezni.**

Minden ezen tárgyra vonatkozó kérdésközlésre, mely egyenesen hozzánk cím-
 zendő, szívesen fogunk felvilágosítással és árajánlatokkal szolgálni. Tisztelettel

SCHLIK-féle vasöntöde és gépgyár r.-t
 Budapest, Külső váci-ut 29-37.

Legbiztosabb szer

Az általánosan elismert és jó hatá-
 sunak bizonyult.

„Barát ital“

czimű növényeszer gyomor-likőr készit-
 ményem székrekedés étvágytalanság és
 az ebből eredő bajok ellen.

Használati könyvvel együtt egy üveg
 ára 40 és 80 kr. Kapható B.-Szarva-
 son Réthy Sándor ur fűszer üzletében.

Valamint a főraktárban nálam H.-M-
 Vásárhelyen Árpád-utca 12. sz. a.

Zenke Zoltán.

Legjobb poloska
 irtó bolhák, és
 konyha rovarok
 ellen is stb.

ZACHERLIN

Hatása csodálatos! Öl biztosan,

mint bármely nemű szer
 mindenféle rovarokat és
 azért is az egész világon
 elősmert mint egyedüli a
 maga nemében, díesért és igen kerestelik. --
 Jelei a következők: 1. A lepe és a telt üveg.
 2. A Zacherlin név.

Kapható helyben:
 Réthy Sándor,
 Nyácsik Soma utóda,
 Kmetz Mihály
 urak kereskedésében.

FÉLIX-FÜRDŐ

NAGYVÁRAD MELLETT

Kényelmes közlekedés. Vasuton Nagyváradtól
 fél, kocsin 3/4 órai távolban. Május-angusztus
 hónapokban naponta 10. vasárnap és ünnepnapokon
 14 vonat közlekedik Nagyváraddal. Vasuti állomá-
 közvetlenül a fürdőtelep mellett van. Telefon össze-
 kötötés Nagyváraddal.

Az európai híri 49° C. meleg természetes hévíz
 javulva van; azizületek és izmok csuzos bántalmainál,
 idült s különösen savós izületi loboknál, csonttörések és
 ifczamok után visszamaradt fájdalomnál, köszvénynél
 és annak különböző alakjainál; idegbajoknál, melyek
 reumatikus alapon keletkeztek (ischiásnál); különböző
 bőrbajoknál, végre a női ivarszervek bizonyos bajai-
 nál, különösen a méh mögötti és közötti izzadmányok-
 nál; belsőleg: heveny és idült gyomorbántalmaknál,
 májbajok és vesekövek eseteiben. Állandó fürdőor-
 vos: Dr. Kazay Kálmán. A különböző igények szerint
 berendezett nagyszámu szobák napi ára 80 krtól
 3 frt között várakozik. Gyógyterem (Kursalon)
 bírlapokkal, zongora és tekeasztallal. Teraszok szép
 kilátással. Ittermek. Sétahelyek a fürdőtelepen és a
 mellette elterülő őserdőben. Az erdőben jó tekepálya.
 Hat tükörfürdő, család- és kádifürdőkön kívül mór-
 fürdők is vannak rendszeresítve. Állandó kitűnő ze-
 nekar. Prospektust kívánatra küld.

A fürdőkezelőség.